

Info Sheet č. 5/2008

ZAHRANIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

Německo, Rakousko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko (Adam Jareš)

Spolková republika Německo

- **21.5** Sociální demokraté (SPD) oficiálně nominovali profesorku Gesine Schwan na post německé prezidentky. Ta se stala vítanou sociálnědemokratickou tváří v době skomírajících preferencí SPD. Její nominace však zapříčinila další rozkol v rámci velké koalice SPD a CDU/CSU. Již dříve ohlásil svou opětovnou kandidaturu i současný prezident Horst Köhler, který je podporován CDU/CSU a FDP a má i širokou podporu veřejnosti. Prezident v Německu není volen přímo, volen je Spolkovým shromážděním.
- **19.5.** Spolková ministrině pro rozvojovou pomoc Heidemarie Wiecek-Zeul (SPD) se v Berlíně setkala s Dalajlámou. To vyvolalo nevoli nejen ze strany čínského velvyslanectví, ale i z řad SPD, protože ministrině vedení strany o svém záměru neinformovala. Spolkový ministr zahraničních věcí a vicekancléř Steinmeier (SPD) se oficiálně kvůli pracovnímu odmítl s Dalajlámou setkat. Steinmeier kritizoval kancléřku Merkelovou za to, že v září uplynulého přijala Dalajlámou ve spolkovém kancléřství, což vedlo ke zhoršení německo-čínských vztahů.
- **19.5.** Dle vládní zprávy je každý osmý Němec chudý nebo vážně ohrožen chudobou. Trend zvyšování rozdílů mezi chudými a bohatými kontinuálně narůstá. Za chudého je považován každý, kdo vydělává měsíčně méně než 781 EUR čistého.

Rakousko

- **30.5.** Rakousko zpřísní od 2. června kontroly na státních hranicích a k normálnímu režimu se vrátí až po skončení mistrovství Evropy ve fotbale. Kontroly budou probíhat na pozemních hranicích i na letištích a potrvají až do 1. července 2008.
- **31.5.** Ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas prohlásil, že Česká republika využije svého předsednictví v Evropské unii k tomu, aby Německo a Rakousko pocítily rozčarování Prahy z prodlužování ochrany jejich pracovního trhu. Strany německé koalice, křesťanští (CDU/CSU) i sociální (SPD) demokraté, jsou odhodlány prodloužit omezení v přístupu na německý pracovní trh až do roku 2011.

Švýcarsko

- **31.5.** Švýcaři velkou většinou v referendu odmítli zpřísnění podmínek pro udělení občanství. Návrh předpokládal, že o udělení švýcarského občanství by rozhodovaly obce a neúspěšný žadatel by neměl možnost se domáhat soudního odvolání. S návrhem přišla největší parlamentní strana - nacionalistická Švýcarská lidová strana (SVP) vedená populistou Christophem Blocherem.

Lichtenštejnsko

- **31.5.** Lichtenštejnsko podpořilo využívání cílených finančních sankcí Rady bezpečnosti OSN, jejichž činnost byla v minulosti zpochybnována.

Země Beneluxu (Soňa Perglerová)

Belgie

- **20.5.** - Na belgické železnici začala jednodenní stávka. Omezila provoz všech vnitrostátních spojů, ovlivnila i jindy hladký průjezd mezinárodních rychlíků společností Thalys a Eurostar. Železničáři chtějí stávkou dosáhnout zvýšení platů. Odboráři tvrdí, že nabídka belgických státních drah SNCB na dvouprocentní nárůst platů je nedostatečná. Nelíbí se jim také to, že podle návrhu by přišli o příplatky za práci o víkendy a v noci.
- **24.5.** - Bývalý konžský viceprezident Jean-Pierre Bemba¹ byl zatčen nedaleko Bruselu na žádost Mezinárodního trestního soudu (ICC), který ho podezívá z trestných činů páchaných ve

¹ Bemba je předsedou Konžského osvobozenického hnutí (MLC), politicko-vojenské skupiny, která zasahovala při konfliktu ve Středoafričské republice v letech 2002-2003. Dopouštěla se přitom teroru a násilí na civilním

ZAHRANIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

Středoafričské republiky. Jde o první zatčení v rámci vyšetřování týkajícího se Středoafričské republiky. Zatykač na Bembu byl vydán 16. května, ale byl držen v tajnosti, uvedl ICC. Jean-Pierre Bemba je čtvrtou osobou, kterou soud zadržel. Všechny čtyři pocházejí z Konga, ale tři Bembovi spoluobčané byli zatčeni v rámci vyšetřování zločinů spáchaných v Kongu.

- **25.5.** - Při vzletu z bruselského letiště se zřítilo z malé výšky nákladní letadlo Boeing-747, které se při dopadu rozlomilo na dvě části. Stroj americké letecké společnosti Kalitta Air s pětičlennou americkou posádkou mířil do Bahrajnu v Perském zálivu. Letadlo mělo do Bahrajnu přivést poštu amerického velvyslance. Z dosud neznámých příčin se letoun zřítil hned při startu. Nehoda prý způsobila jen malá zpoždění pravidelných leteckých spojů. Při nehodě nebyl podle místních záchranářů a úřadů nikdo zraněn.

Nizozemsko

- Nizozemská společnost Invesmart, která byla většinovým akcionářem zkrachovalé Union banky a zároveň je jejím dlužníkem, neuspěla se žalobou proti České národní bance o 188 milionů eur (přibližně 4,7 miliardy korun). Invesmart požadoval náhradu škody za údajně nesprávný úřední postup v souvislosti s dohledem nad bankou. Proti rozsudku je možné se ještě odvolat. Union banka zkrachovala v květnu 2003 a je nyní v likvidaci. Ministerstvo financí tvrdí, že stát má velkou šanci v arbitráži uspět.
- Nizozemským vědcům se jako prvním na světě podařilo zcela zmapovat genom ženy, tedy rozkrýt všechny její geny. Oznámilo to lékařské univerzitní středisko v Leidenu na západě Nizozemska. Zatím výsledky údajně neviděla, a tedy podle agentury AP neověřila, ani vědecká obec. Jedná se údajně také o první kompletní sekvence DNA u evropského člověka, protože dosud byly podle Nizozemců zcela rozkryty a zveřejněny genomy jen u zvířat a u čtyř mužů, dvou Američanů a dvou Afričanů.
- Vláda v Haagu předložila parlamentu návrh zákona, který zakazuje prodej halucinogenních hub lysohlávek. Nizozemsko je ve vztahu k tzv. lehkým drogám nejtolerantnější zemí Evropy. Halucinogenní houby jsou spojovány se zdvojnásobením počtu tragických nehod především turistů za poslední rok. Posledním impulsem měla být smrt 17leté Francouzky, která skočila z jednoho amsterodamského mostu do kanálu a utopila se.

Lucembursko

- **29.5.** - Smlouvu o reformě institucí Evropské unie² schválil lucemburský parlament. Lucembursko se tak podle Evropské komise stalo 15. zemí, která z 27 států EU ratifikovala text schválený loni v Lisabonu šéfy států a vlád unijních členů. Pro smlouvu, která se označuje za klíčovou pro další dobrý chod rozšířené unie z 15 na 27 zemí, se vyjádřilo 47 poslanců, jen jeden byl proti, tři se zdrželi.

Země Skandinávie, Finsko, Island (Soňa Perglerová)**Norsko**

- **24.5.** - Přes 150 dělníků bylo evakuováno z norské těžební plošiny v Severním moři kvůli velkému úniku ropy a plynu, který mohl podle obav záchranářů skončit výbuchem. Společnost StatoilHydro ASA, které plošina patří, oznámila, že se podařilo únik brzy zastavit. V rámci bezpečnostního preventivního opatření bylo z platformy do moře vypuštěno zhruba 1,2 milionu litrů vody smíchané s ropou. Plošina byla uvedena do provozu v roce 1979. Společnost

obyvatelstvu, zejména masivně znásilňovala a rabovala. Podobných zločinů se Bemba dopouštěl už v Kongu. Bemba po neúspěšných prezidentských volbách v roce 2006 utekl z Konga do Portugalska. Ve vlasti je od června 2007 stíhán pro velezradu.

² Dokument zatím kromě lucemburských poslanců přijaly parlamenty Slovenska, Maďarska, Slovinska, Německa, Malty, Rumunska, Francie, Bulharska, Polska, Portugalska, Rakouska, Dánska, Lotyšska a Litvy. V Británii jej již schválila Dolní sněmovna a konečná ratifikace po vyjádření Sněmovny lordů se očekává nejpozději v červenci. V Česku se však Senát minulý měsíc rozhodl požádat ústavní soud o přezkoumání lisabonské smlouvy, zda je v souladu s českým právem.

ZAHRANIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

StatoilHydro má celkem tři plošiny ležící asi 200 kilometrů západně od pobřežního města Bergen.

- Parky norských větrných elektráren by mohly v budoucnu vyrábět dostatek energie na vývoz do Evropské unie. Norské investice do této ekologické výroby elektřiny by do roku 2025 mohly dosáhnout 44 miliard dolarů, uvedla dnes studie norské rady pro energetiku. Norské investice a vývoz by tak mohly unii pomoci splnit její cíl, aby do roku 2020 pocházelo 20 procent elektřiny z obnovitelných zdrojů. Samotný vývoz elektřiny by byl pro Norsko velkým posunem. Norsko denně těží kolem 2,2 milionu barelů ropy. Částka 44 miliard dolarů pro severský stát představuje zhruba polovinu roční ropné produkce.

Švédsko

- Česká republika, Francie a Švédsko zveřejní svůj společný osmnáctiměsíční program pro předsednictví v Evropské Unii. V Praze se kvůli tomu sejdou český vicepremiér pro Evropskou Unii Alexandr Vondra, švédská ministryně pro Evropskou Unii Cecilie Malmströmová a francouzský státní tajemník pro evropské záležitosti Jean-Pierre Jouyet. Tento program má fungovat, jako program Rady EU a je to šedesátistránkový dokument naznačující cestu, kterou se bude EU ubírat od července 2008 do konce roku 2009. V této době se v předsednictví postupně vystřídají Francie, Česká republika a Švédsko.
- Švédská armáda bude šetřit. Z dosavadních 200 stíhaček se vláda do roku 2010 zbaví 140 strojů. Armáda tak chce dosáhnout vyrovnaného rozpočtu, dnes hospodáří se schodkem 1,5 miliardy švédských korun (4 miliardy Kč). V září loňského roku na protest proti škrtům v armádním rozpočtu rezignoval ministr obrany Mikael Odenberg. Rezort nyní vede ministr obchodu Sten Tolgfors. Švédské stíhačky typu JAS-39 Gripen má ve své výzbroji i česká armáda. Za desetiletý pronájem 14 letounů vláda zaplatila přibližně 20 miliard korun.

Dánsko

- Dánské podniky začaly ve zvýšené míře využívat tamní přísný protikuřácký zákon a nařizují svým zaměstnancům vykazovat přestávky ke kouření jako dobu pracovního volna. Kuřáci se brání a označují to za diskriminaci. Podle zástupce dánského svazu zaměstnavatelů Flemminga Dreesena nutí čím dál více firem své pracovníky evidovat jako volný čas dobu, po kterou přerušili práci a odešli kouřit. Umožňuje jim to zákon přijatý v roce 2007.

Island

- **19.5.** - Islandský ministr rybolovu vydal rozhodnutí, kterým místním rybářům povoluje odlovit celkem 40 plejtváků malých. Lov těchto velryb Island loni dočasně pozastavil, jeho obnovení s velkou pravděpodobností stejně jako dříve vzbudí bouřlivé protesty ochránců přírody. První velrybářské lodě by vypluly na moře vyjet tentýž den. Souhlas s lovem čtyř desítek kytovců vydal ministr Einar Kristinn Gudfinnsson, někteří členové kabinetu s ním ale nesouhlasí. Kontroverzní rozhodnutí ministerstva rybolovu Jonsson obhajoval poukazem na zájmy islandských rybářů, postižených omezeními na lov tresek a dalších druhů ryb. Podle něj ve vodách v okolí Islandu žije asi 50.000 těchto mořských savců a lov několika desítek z nich prý jejich populaci nijak neohrozí.
- **29.5.** - Silné zemětřesení, které ve čtvrtek zasáhlo ostrovní stát Island, zranilo celkem 28 lidí a způsobilo škody na infrastruktuře a osobním majetku obyvatel. Otřesy měly sílu 6,2 stupně Richterovy škály, seizmologická střediska tak opravila svůj původní údaj 6,1 stupně. Dva následné otřesy měly intenzitu 3,3 a 3,8 stupně Richterovy škály. Škody na majetku se týkají převážně infrastruktury, zaznamenány byly hlavně v městečku Selfoss a okolí. Právě v Selfossu ležícím jihovýchodně od hlavního města Reykjavíku, bylo epicentrum otřesů. Podobně silné zemětřesení jako nyní zasáhlo Island naposledy v roce 2000, kdy se v rozmezí tří dnů dvakrát země otrásla v intenzitě 6,6 stupně Richterovy škály. Epicentra obou tehdejších zemětřesení, která nezpůsobila žádné významnější škody a ani si nevyžádala oběti na životech, se nacházela přibližně ve stejné oblasti, z níž vycházely nynější otřesy.

Španělsko, Portugalsko, Itálie, Francie (Sandra Marešová)**Francie**

- **4.5.** Nový francouzský prezident **Nicolas Sarkozy** vykazuje v posledních průzkumech popularity horší výsledky, než jaké měl po prvním roce v Elysejském paláci kterýkoli jeho předchůdce od roku 1958. Procento Francouzů nespokojených se Sarkozyho politikou se v současnosti pohybuje od 60 do 74.
- **13.5.** Francouzský ministr zahraničí **Bernard Kouchner** vyloučil jakoukoli "francouzskou aroganci" během nadcházejícího předsednictví své země v Evropské unii a zdůraznil vůli Francie naslouchat všem členům unie. Nepůjde o prosazování našich představ, řekl na tiskové konferenci v Paříži. Francie se ujme předsednické role 1. července. Kouchner řekl, že to "určitě" bude poslední předsednictví podle dosavadního modelu.
- **21.5.** Francouzská policie ve spolupráci se španělskými kolegy zatkla na jihozápadě Francie údajného nejvyššího šéfa separatistické organizace *Baskicko a jeho svoboda* (ETA). Oznámily to španělské protiteroristické zdroje. **Javier López Pena** řečený *Thierry* byl zatčen ve 23:30 místního času v bytě v centru Bordeaux. Vedení politického aparátu nelegální organizace se padesátiletý *Thierry* ujal v roce 2006.
- **28.5.** Francie od 1. července otevře občanům osmi nových členských zemí EU včetně Česka svůj pracovní trh. Na návštěvě Polska to řekl francouzský prezident **Nicolas Sarkozy**. Francie původně plánovala otevřít svůj trh práce občanům střeoevropských a východoevropských členských zemí EU až v květnu 2009. Otevření francouzského trhu na východ zhruba rok před plánovaným květnem 2009 už včera v Praze potvrdil francouzský ministr zahraničí **Bernard Kouchner**.

Itálie

- **6.5.** Evropská komise oznámila, že na Itálii podá žalobu u Evropského soudního dvora kvůli nerespektování směrnic EU o zpracování odpadu. Mandátem k překonání aktuálního stavu krize byl pověřen mimořádný vládní komisař a bývalý šéf italské policie **Gianni De Gennaro**.
- **2.5.** Bývalý ministerský úředník a náměstek italského ministra financí **Vincenzo Visco** nechal po prohraných volbách zveřejnit na internetu daňová příznání 38,5 milionu lidí a ukončil tak svou kariéru svérázným způsobem. Visco se v rámci svého počínání odkázal na zákon z roku 1973. V celé Itálii vypuklo pozdvižení a za tři hodiny server daňového úřadu zkolaboval. Zveřejnění vzápětí zakázal i úřad na ochranu soukromých údajů.
- **8.5.** Za rekordních pětadvacet dní sestavil **Silvio Berlusconi** svou čtvrtou italskou vládu. Snížil rovněž počet ministrů na jednadvacet a přivedl do kabinetu řadu ministrů ve věkovém rozmezí mezi třiceti a čtyřiceti lety. Sám se tak stal ve svých jedenasedmdesáti letech nejstarším členem vlády.
- **11.5.** Nový italský ministr vnitra chce v zemi obnovit pohraniční kontroly, přestože je Itálie členem schengenského prostoru volného pohybu osob. Uvedly to italské listy, podle nichž je opatření součástí balíku návrhů, které mají v Itálii potlačit zločinnost a nezákonné přistěhovalectví. Ministr vnitra **Roberto Maroni** z protiimigrantské Ligy severu předloží po neděli vládě návrh, podle něhož bude nezákonné přistěhovalectví zločinem a může být potrestáno až čtyřmi lety vězení.
- **23.5.** Nový **Berlusconiho** kabinet přijal řadu opatření, která mají skoncovat s dlouhodobou krizí kolem odpadů, jež obyvatelům Neapole a širokého okolí už léta ztrpčuje život. Kromě jiného se má v oblasti otevřít desítka nových skládek, a to navzdory protestům místních obyvatel, kteří jsou přesvědčeni, že to jen dál zhorší jejich životní podmínky. V pátek (23.5.) vláda zveřejnila seznam míst, kde budou nové skládky.
- **27.5.** Podle zveřejněných informací se jedním z nejlépe hodnocených členů kabinetu stal leghistický ministr vnitra **Roberto Maroni**, který prosazuje tvrdý přístup proti ilegální imigraci a zločinu.
- **28.5.** Ministr průmyslu **Claudio Scajola** na zasedání svazu průmyslu oznámil, že se má do konce tohoto parlamentního období začít se stavbou nových jaderných elektráren. Už volební program **Silvia Berlusconiho** návrat k jádru naznačoval a po jeho vítězství se o stavbě nových atomových elektráren začalo hovořit otevřeně.

Španělsko

- **8.5.** Neteř kardinála Antonia **Maríi Rouca Varely**, který stojí v čele španělské katolické církve, se nechala vyfotit velmi spoře oděná pro španělský časopis *Interviú*. Chce prý touto cestou poukázat na pokrytectví svého strýce, Provokativní fotografii "nezdárné neteře" madridského arcibiskupa **Magdaleny Roucoové Hernándezové** časopis tento týden zveřejnil na titulní straně.
- **20.5.** Španělský premiér **José Luis Zapatero** odmítl plán baskické regionální vlády na uspořádání referenda o budoucnosti Baskicka. Předsedu baskické autonomní vlády **Juana Josého Ibarretxeho** při setkání upozornil, že by se měl držet litery ústavy.

Portugalsko

- **17.5.** Portugalský parlament v pátek schválil novou podobu portugalštiny. Stovky slov by se podle této úpravy, která ve státě na Pyrenejském poloostrově vyvolala značnou polemiku, měly vyslovovat jako v Brazílii. Změny, pro které hlasovala naprostá většina poslanců, mají do praxe přejít v následujících šesti letech. Úpravu musí podepsat ještě prezident **Aníbal Cavalco Silva**.

Austrálie, Nový Zéland, Velká Británie, Irsko (Sandra Marešová)

Irsko

- **29.5.** Diplomaté vyjednávací na konferenci v Dublinu oznámili, že dospěli k dohodě o zákazu výroby kazetových bomb a o zničení jejich zásob do osmi let. Stalo se tak krátce poté, co britský premiér **Gordon Brown** slíbil vyřadit tyto zbraně z britské výzbroje. Jednání se účastnilo 109 zemí, nicméně hlavní výrobci a uživatelé bomb (USA, Čína, Rusko, Indie, Pákistán a Izrael) se konference neúčastnili.

Velká Británie

- **2.-3.5.** Britská vládní Labouristická strana získala v místních volbách v Anglii a Walesu nejmenší podíl hlasů za posledních 40 let. Přišla tak o 212 členů místních rad a křeslo starosty Londýna. Novým starostou se tak stal konzervativec **Boris Johnson**, který ve funkci nahradil kandidáta vládních labouristů a dosavadního starostu **Kena Livingstona**, nazývaného "*Rudý Ken*".
- **8.5.** Na britských letištích mohou být v současné době zaměstnání i cizinci, kteří mají za sebou zločineckou minulost. Vyplývá to z šetření stanice BBC, která poukazuje na to, že při současném systému přijímání zaměstnanců se neověřuje, zda má zahraniční žadatel čistý trestní rejstřík ve své vlasti.
- **20.5.** Britský parlament dal po několikahodinové debatě zelenou kontroverzní metodě, při níž jsou počaty a zroeny takzvané děti-léky. Podle agentur si díky tomuto rozhodnutí Británie zachová svůj status jednoho ze světových vůdců v genetickém výzkumu včetně výzkumu kmenových buněk. Vytváření lidsko-zvířecích hybridů pro vědecké účely podpořil i britský premiér **Gordon Brown**. "*Pokud chceme pokračovat ve výzkumu kmenových buněk a přinášet nové léčebné postupy milionům lidí, myslím, že smíšená embrya jsou nezbytná,*" řekl. Proti této metodě však protestují nejméně tři římskokatoličtí členové Brownova kabinetu.
- **26.5.** Nový londýnský starosta **Boris Johnson** chce ukončit neobvyklou dohodu o dodávkách dotované ropy mezi Londýnem a Caracasem. Dohodu s venezuelským prezidentem **Hugo Chávezem** vyjednal v únoru 2007 Johnsonův předchůdce **Ken Livingstone**.
- **29.5.** Britská vláda spouští kampaň, která má varovat mladé lidi před zločiny spáchanými nožem. Jejím cílem je zastavit množství se smrtelné útoky touto zbraní, jejichž oběťmi jsou často právě teenageři. Poslední byl minulý týden osmnáctiletý herec **Rob Knox**, který ztvárnil jednu z vedlejších rolí v posledním filmovém pokračování **Harryho Pottera**.

Austrálie

- **15.5.** Na deset let za mříže poslal dnes australský soud armádního důstojníka za krádež deseti raketometů, z nichž část byla prodána údajně teroristické buňce. Soudce zdůvodnil vynesený verdikt tím, že se kapitán Shane Della-Vedova (46) dopustil činu, který přímo zasahuje státní i federální bezpečnost.
- **16.5.** Přes odpor ochránců zvířat hodlá australská armáda začít na své základně na předměstí Canberry s utrácením klokanů, kteří se přemnožili a podle úřadů ohrožují místní lesní porost a další živočišné druhy. Oznámil to dnes mluvčí ministerstva obrany Andrew Nikolic, aniž upřesnil, kdy se s likvidací má začít.

Země V4 (Vladimír Naxera)

Polsko

- Na dva tábory rozdělila Polsko nová etapa boje o „bezučinnost“ Lecha Walesy. Bouři vyvolala ještě nevydaná kniha historiků polského Institutu národní paměti (IPN). Slawomir Cenckiewicz a Piotr Gontarczyk v ní na základě dokumentů z archivů polské komunistické Státní bezpečnosti dokládají, že nositel Nobelovy ceny míru, vůdce legendárního odborového svazu Solidarity a první prezident demokratického Polska byl v 70. letech agentem a měl krycí jméno Bolek.
- **14. 5.** - Před varšavským soudem, který projednává případ W. Jaruzelského, se mohou sejít politické celebrity 80. let. Varšavský soud totiž vyhověl Jaruzelskému doplnit spis o nová svědectví. Jaruzelski žádal, aby byli mimo jiné vyslechnuti někdejší sovětský prezident Michail Gorbačov a bývalá britská premiérka Margaret Thatcherová. Generál je před varšavským soudem za vyhlášení výjimečného stavu v zemi v roce 1981. Pětaosmdesátiletý generál už na konci března před soudem řekl, že odpovědnost za výjimečný stav bere na sebe. Omluvil se i obětím výjimečného stavu. Znovu však vyjádřil přesvědčení, že toto opatření bylo záchranou národa před katastrofou, obával se zásahu sovětských vojsk, k jakému došlo v roce 1968 v Československu.
- **3. 5.** - Americký prezident George Bush požádal Kongres o 20 miliónů dolarů na vojenskou pomoc pro Polsko. Peníze žádá Washington právě v klíčovém okamžiku vyjednávání s Varšavou o umístění části amerického protiraketového štítu na polském území.

Slovensko

- Slovenský Ústav paměti národa (ÚPN) žádá Generální prokuraturu o prošetření 42 případů usmrcení při útěku do Rakouska v období komunismu. "Generální prokuratuře jsme předložili desítky jmen vojáků a velitelů pohraniční stráže, kteří jsou podle archivních dokumentů odpovědni za smrt těchto lidí," uvedl na tiskové konferenci šéf ÚPN Ivan Petranský.
- **24. 5.** - Ve věku 70 let zemřela na náhlou srdeční zástavu bývalá slovenská první dáma Irena Schusterová. O její smrt informovala rodina bývalého prezidenta Rudolfa Schustera.
- **22. 5.** - Slovenské ministerstvo zahraničí odvolává k 15. červnu 2008 prvního tajemníka slovenského velvyslanectví v Praze. Diplomata Ivan Tichý řídil 20. května 2008 v Praze pod vlivem alkoholu a byl účastníkem dopravní nehody.
- **16. 5.** - O další vyostření slovensko - maďarských vztahů se postaral šéf vládní Slovenské národní strany Ján Slota, když uherského krále Štěpána označil za „šaška na koni“. Maďarská strana už avizovala, že z tohoto důvodu odsouvá setkání premiérů obou států plánované na červen.
- **15. 5.** - Slovenský parlament schválil zákon, podle něhož budou rodiče dětí přistižených při pití alkoholu platit pokutu 1000 korun do obecní pokladny.

Pobaltské země (Michal Trojan)

- **14.5.2008:** V rámci NATO byla uzavřena dohoda o zřízení výzkumného centra se zaměřením na obranu proti kybernetickým útokům na civilní a vojenské počítačové sítě. Centrum je

ZAHRANIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

alokováno do Estonska, jehož vládní i soukromé počítačové sítě byly v nedávné minulosti terčem několika vln útoků hackerů. Z podpory těmto útokům byl viněn Kreml, který však obvinění rezolutně dementoval. Materiální záštitu za celým výzkumným projektem přebrala sedmice států (Estonsko, Lotyšsko, Litva, Německo, Itálie, Španělsko a Slovensko), jejichž zástupci vyjádřili naději, že do projektu bude v blízké budoucnosti zapojeno všech 26 členských států NATO. Otevření centra je plánováno na rok 2009, ale centrum v Tallinnu by mělo být v provozu již od srpna 2008.

- **17.5.** Demonstrací před Lotyšskou ambasádou v Moskvě vyjádřila část ruských nacionalistů, vedená poslancem Státní Dumy Maximem Miščenkem, nesouhlas s dokumentem "Sovětský příběh" od lotyšského režiséra Edvinse Snorea. Tento dokument se zabývá obdobím třicátých a čtyřicátých let a snaží se podat objektivní obraz o spolupráci gestapa a NKVD. Lotyšský vláda zvažuje o zavedení tohoto dokumentu jako povinného prvku školní výuky, zatímco ruská strana mluví o cíleném falšování dějin.
- **27.5.** Litva uzavřela dohodu s Polskem, Lotyšskem a Estonskem o podpoře výstavby nového jaderného reaktoru. Jaderná energie má snížit energetickou závislost pobaltského regionu na Ruském plynu a ropě.
- **30.5.** Litevské hlavní město Vilnius hostilo konference o Evropských bezpečnostních otázkách. Litevský ministr zahraničních věcí Petras Vaitiekūnas při této příležitosti onačil problém energetické bezpečnosti za nejzávažnější otázku dneška a vybídl k vytvoření jednotného stanoviska EU k tomuto tématu.

Rusko a blízké zahraničí (kromě pobaltských zemí) (Vladimír Naxera)

Rusko

- **27. 5.** - Moskevský soud nařídil uzavřít internetový portál, kriticky popisující situaci v Ingušsku, jedné z neklidných oblastí na Kavkazu na jihu Ruska. Server Ingushetiya.ru, který často napadá ingušské úřady, podle prokuratury patří muslimským extrémistům.
- **26. 5.** - Pozorovatelé OSN potvrdili, že za sestřelením gruzínského bezpilotního letadla, k němuž došlo v dubnu nad Abcházií, je útok ruské stíhačky. Ruská strana toto tvrzení odmítá a obvinila OSN z toho, že přejímá gruzínské postoje.
- **23. 5.** - Čína a Rusko odsoudily plánovaný protiraketový štít Spojených států ve střední Evropě. Stalo se tak po společném setkání prezidentů Dmitrije Medvěděva a Chu Ťin-tchaoa v Pekingu.
- **8. 5.** - Bývalý ruský prezident Vladimir Putin se stal předsedou ruské vlády. Schválili to poslanci ruské dumy. Zvolení Putina do funkce se předpokládalo. Strana, v jejímž čele nedávno stanul, Jednotné Rusko, má v dumě 315 zástupců, Putinovi přítom ke schválení ve funkci stačilo 226 hlasů. Putin nakonec dostal 392 hlasů, proti bylo 56 komunistických poslanců.
- **7. 5.** - Dmitrij Medveděv se stal novým prezidentem Ruské federace.

Další země

- **12. 5.** - Ukrajina zakázala moskevskému starostovi Juriji Lužkovovi vstup do země. Stalo se tak po Lužkovově návštěvě Sevastopolu, kde zpochybnil územní celistvost Ukrajiny. Řekl, že přístavní město Ukrajině možná nepatří.
- Gruzie- Separatistická Abcházie oznámila, že sestřelila dvě gruzínská bezpilotní letadla. Potvrdil to i úřad prezidenta. Gruzie ale popírá, že by v neděli na Abcházií prolétaly gruzínské stroje.
- **23. 5.** - Gruzínská ústřední volební komise oznámila oficiální výsledky střeďečních parlamentních voleb. Podle očekávání se potvrdilo jasné vítězství Sjedenoceného národního hnutí prezidenta Michaila Saakašviliho. Strana dostala 59,48 procenta hlasů. Opoziční koalici dalo hlas 17,69 procenta voličů.
- Česká vláda rozhodla, že jako velvyslance do Uzbekistánu kvůli existenci černých fondů nevyšle bývalého náčelníka generálního štábu a současného zaměstnance ministerstva zahraničí Pavla Štefku.

Evropská unie (Kateřina Svíčková)

- **28.5.** – Evropská komise schválila nová pravidla, která upravují chování lobbyistů u evropských institucí. Na konci června také Komise plánuje otevřít dobrovolný registr lobbyistů. Tyto kroky jsou součástí širší iniciativy na podporu transparentnosti.
- **27.5.** - V Praze se uskutečnilo závěrečné jednání o podobě programu pro osmnáctiměsíční období následujících tří předsednictví Francie, České republiky a Švédska. Tento program bude určovat směřování Unie od 1. července 2008 do konce roku 2009.
- **26.5.** – Ministři zahraničních věcí EU v Bruselu na svém setkání schválili vyjednávací směrnice pro novou dohodu mezi Unií a Ruskem. Ministři tak překonali osmnáctiměsíční zhoršení vztahů s Ruskem, které bylo způsobeno polskou a litevskou opozicí vůči dohodě. Klíčovým bodem jednání mezi EU a Ruskem bude problematika energií.
- **16.5.** – Podle prvních odhadů hospodářského růstu EU v prvním čtvrtletí roku 2008 rostla ekonomika eurozóny tempem 0,7% (dle údajů Eurostatu). Původní očekávání přitom počítala s růstem 0,4%. O 0,7% vzrostla také ekonomika celé evropské Sedmadvacítky. Číslo vyvolává v Evropě mírný optimismus ve srovnání se zpomalením ve Spojených státech, které rostly ve stejném období pouze o 0,1%. Evropa negativně ovlivňuje zpomalení světové ekonomiky, silné euro, nízká důvěra v ekonomiku a rostoucí ceny.
- **15.5.** - Členské státy se shodly na tom, aby se evropská politika soudržnosti zaměřila na podporu kvalifikací pracovníků, vzdělávání a zaměstnatelnost. Evropská komise to uvedla po skončení jednání o finančních prostředcích vyhrazených v evropském rozpočtu na roky 2007-2013. V období 2007-2013 dojde v rámci programů regionální politiky soudržnosti k investiční podpoře ve výši zhruba 347 miliard eur.

NATO, radarová základna (Arnošt Lindenberg)

- **USA si zřídí základnu jinde, nedohodnou-li se s Polskem** - Spojené státy budou hledat jiné místo v Evropě pro svoji protiraketovou základnu, pokud rozhovory s Polskem selžou, oznámil to nejmenovaný vysoce postavený americký činitel, zároveň však ujistil, že vyjednávání vypadá nadějně. Polsko si stanovilo náročné podmínky pro shodu, včetně toho, že Spojené státy utratí miliardy dolarů na modernizaci polské vzdušné obrany. Ke stupňování polských požadavků prý vede i vědomí, že jednání o protiraketovém štítu by ráda dokončila stávající americká administrativa ještě před lednovým odchodem George Bushe z Bílého domu
- **Téměř tři čtvrtiny Čechů si myslí, že Evropa by měla mít účinnou obranu proti raketovým střelám, ke spolupráci s USA v této věci jsou však lidé skeptičtější** - Proti společnému projektu protiraketové obrany Evropy a USA se vyslovilo 52 procent Čechů. Přesto by se s plánovanou americkou radarovou základnou v Brdech nakonec smířilo 67 procent lidí. Vyplývá to z nejnovějšího průzkumu společnosti STEM zveřejněného 12.5.
- **Smlouva o radaru: Při raketovém útoku má obrana Česka přednost** - Hlavní česko-americká smlouva o radaru zaručí Čechům přednostní ochranu před možným raketovým útokem, pokud by na Evropu například letělo několik nepřátelských raket najednou.
- **Senát USA odsouhlasil (22.5.) 165 mld. Na válku v Iráku a Afghánistánu** - Tato suma má podle agentur pokrýt válečné výdaje do začátku příštího roku, kdy do Bílého domu usedne nástupce současného prezidenta George Bushe.
- **Americká sněmovna seškrtila peníze na rakety (22.5.)** - sněmovna odsouhlasila zákon, který z amerických financí uvolní na obranu o 719 milionů dolarů méně, byť Bílý dům hrozí, že prezident George W. Bush zákon vetuje.
- **Český prezident při své návštěvě Spojených států znovu uvedl, že Češi se při rozhodování o umístění radaru nebudou ptát Moskvy na souhlas** - Klaus to zopakoval při své návštěvě Spojených států, tentokrát v rozhovoru pro list The Washington Times. V USA jednal o radaru a projektu raketové obrany s viceprezidentem Richardem Cheneyem.
- **Čína a Rusko se spojují proti radaru v Brdech** - Velmoci se při návštěvě prezidenta Medveděva v Pekingu (23.-24.5.) shodly, že plán USA vybudovat ve střední Evropě protiraketovou základnu a radarovou stanici naruší mezinárodní rovnováhu sil.

USA, Kanada (Tomáš Švarc)

USA- volby

- Barack Obama získal počet delegátů potřebných pro nominaci za demokratickou stranu do podzimních voleb příštího prezidenta Spojených států. Vyplývá to z odhadu televize CNN, který se zakládá na výsledcích v Montaně a Jižní Dakotě.
- B. Obama vyhrál v Severní Karolíně, Guamu, Montaně a Jižní Dakotě
- H. Clintonová vyhrála v Portoriku, Západní Virginii, Indianě.

USA – víza

- rozšíření amerického bezvízového programu o další země, včetně České republiky, se očekává od letošního pozdního podzimu. Už dříve zmíněný termín ve Washingtonu zopakoval americký ministr vnitřní bezpečnosti Michael Chertoff, když oznamoval zpřísnění bezvízového režimu.

USA – základny v Evropě

- vláda prezidenta George Bushe možná dostane jen polovinu peněz na evropskou část protiraketového štítu, než požaduje.
- Bush původně chtěl více než 700 milionů dolarů, ale branný výbor americké Sněmovny reprezentantů odhlasoval radikální snížení této částky. Zachoval se tak podobně jako loni Kongres, který také doporučil snížit rozpočet o více než polovinu.

USA – negativní postoj k dohodě o zákazu kazetových bomb

- mezinárodní dohoda v Dublinu o zákazu výroby kazetových bomb a o zničení jejich zásob do osmi let nemění přístup Spojených států k této otázce. Řekl to ve čtvrtek mluvčí amerického ministerstva zahraničí Tom Casey.
- dublinská konference je dosavadním vyvrcholením procesu, který začal loni v únoru v norském hlavním městě Oslu, kde 46 zemí, včetně České republiky, vyzvalo, aby byl do roku 2008 vydán zákaz kazetové munice.

Kanada – infekční choroba

- ve vlaku směřujícím napříč Kanadou zemřela jedna žena na neznámou nemoc. Celá souprava je v karanténě a jeden cestující byl vrtulníkem přepraven do nemocnice.
- ve vlaku údajně cestovalo 280 cestujících. Po smrti ženy má sedm cestujících příznaky podobné chřipce. Vlak je v karanténě poblíž stanice Foleyet a nikdo kromě zdravotníků v ochranných oděvech do jeho blízkosti nesmí.
- vlak byl vypraven z Toronta. Právě v tomto městě si před několika lety infekční nemoc (která může být totožná s nemocí, jež cestující postihla) vyžádala téměř dvě desítky mrtvých.

Kanada - záhady poblíž Vancouveru

- Kanadou otřásají již devět měsíců hrůzné nálezy na plážích. Náhodný kolemjdoucí našel čtvrtou nohu, tentokrát chodidlo s ponožkou a nazutou sportovní botou.
- stejně jako u předchozích tří nálezů, jde o pravou dolní končetinu. Žádné další části těla se ještě nenašly. Nálezy mají dále společné to, že byly všechny učiněny ve Vancouveru a jeho blízkém okolí.

Latinská Amerika (Arnošt Lindenberg)

- **USA zvažují zavření Guantanáma** - Spojené státy zvažují zavření kontroverzní věznice na Kubě ještě během mandátu prezidenta Bushe, aby si zásluhy za její zavření nepřipsal jeho nástupce.
- **Santa Cruz touží po autonomii** - Naprostá většina obyvatel nejbohatšího bolivijského departementu Santa Cruz se v referendu (4.5.) vyslovila pro autonomii. Podle odhadů bylo pro nezávislost 86 procent lidí. Občané Santa Cruz tak podle očekávání odmítli levicové reformy prezidenta Evo Morálese. Tyto reformy se mají týkat přerozdělování státních příjmů ve prospěch chudých, což se pochopitelně bohatému bolivijskému departementu nelíbí. Osamostatněním pohrozily i další tři východobolivijské departementy.
- **Do konfliktu mezi kolumbijskou vládou a povstanci by výrazněji mohla zasáhnout i Česká republika** - Premiér Mirek Topolánek 22. května hovořil v Bogotě při jednání s kolumbijským prezidentem Uribem o možnosti dodávky nadpočetných českých bitevníků L-159 kolumbijské armádě. Podzvukové letouny jsou vhodné k přímé podpoře pozemních operací.
- **Schůzka lídrů Latinské Ameriky a Evropské unie** – V květnu se konal Summit zemí EU a Latinské Ameriky a Karibiku. Tento summit se koná každé dva roky na úrovni výkonných hlav států i zúčastněných organizací, přináší především vize, kam by měla vzájemná spolupráce směřovat a udává její hlavní témata. Tento rok šlo hlavně o řešení témat: biopaliva, chudoba a klimatické změny.
- **Další pokus o integraci v Jižní Americe** - Představitelé dvanácti jihoamerických států podepsali v pátek 23.5. v hlavním městě Brazílie zakládací listinu nového integračního uskupení Unie jihoamerických národů (UNASUR). Unie by měla sloužit k navázání bližší spolupráce v oblasti ekonomické i politické.
- **Vůdce FARC (Revoluční ozbrojené síly Kolumbie) zemřel** – vůdce kolumbijských rebelů Manuel Marulanda zemřel ve věku 80 let. V čele levicových FARC stál od jejich vzniku v roce 1964. Marulanda zemřel zřejmě již 26. března, ale vláda oznámila ověření jeho úmrtí až nyní.
- **Starosta Londýna Johnson zastavil dovoz Chávezovy ropy** - Nový starosta Londýna, konzervativce Boris Johnson, v neděli 25.5. oznámil zrušení dohody o dovozu levné ropy z Venezuely. Nafta, která vznikla zpracováním levné venezuelské ropy, sloužila jako palivo do londýnských autobusů.

Blízký Východ (David Zrostlík)

Irák

- **10.5.** Irácká vláda a hnutí šiitského radikálního duchovního **Muktady Sadra** se údajně dohodly na příměří v Bagdádu. Oznámil to Sadrův mluvčí, vládní činitelé to ale zatím nepotvrdili.
- **14.5. Osmiletá Iráckanka spáchala sebevražedný atentát. Podařilo se jí zabít kapitána irácké armády.**
- **14.5.** Irácké bezpečnostní jednotky za podpory americké armády zahájily na severu Iráku novou ofenzívu proti irácké Al-Kajdě. Uvedl to mluvčí iráckého ministerstva vnitra. Premiér **Núrí Málíkí** odjel na sever, aby na operaci dohlížel osobně.
- **20.5.** V Bagdádu začalo druhé stání v procesu s bývalým iráckým vicepremiérem **Tárikem Azízem** a dalšími sedmi obžalovanými. Jsou souzeni za podíl na smrti 42 obchodníků v roce 1992, kteří byli popraveni za spekulace a zvyšování cen.
- **30.5.** Dle šéfa CIA **Michaela Haydena** je teroristická organizace Al-Kajda v Iráku a Saudské Arábii v zásadě poražena. Ve zbytku světa je prý v defenzívě.

Írán

- **1.5.** Írán si stěžoval v OSN na poznámku **Hillary Clintonové**, která usiluje o kandidaturu na prezidentku Spojených států, že by USA dokázaly íránský stát totálně vyhladit. Teherán označil tento výrok za provokativní.

ZAHRANIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

- **5.5.** Írán podporuje podle amerických úřadů libanonské fundamentalistické hnutí Hizballáh, které na jeho území cvičí irácké povstalce. Podle New York Times to vyplývá z výslechů čtyř členů šíitských milicí zajatých minulý rok v Iráku.
- 28.5. Novým předsedou iránského parlamentu se stal bývalý jaderný vyjednaváč **Alí Laridžání**. Po zvolení hned varoval, že by Írán mohl stanovit nové limity spolupráce s Mezinárodní agenturou pro jadernou energii.

Turecko

- **2.5.** Turek **Ali Agça**, který kdysi pokusil o atentát na papeže **Jana Pavla II.**, požádal o polské občanství. Prý by si chtěl nad Vislou odpykat poslední dva roky trestu za zavraždění tureckého novináře a následně se ve vlasti polského papeže i usadit.
- **11.5.** Turecká armáda podle svého prohlášení v noci podnikla vzdušné a dělostřelecké úder proti kurdským separatistům v severním Iráku. Turecko tak reagovalo na povstalecký útok na vojenskou základnu.
- **19.5.** V Turecku, kde se kouří nejvíce z celé Evropy, vstoupil v platnost protikuřácký zákon, podle něhož je kouření na veřejnosti zakázáno. V kavárnách a restauracích se nebude smět kouřit od července příštího roku.

Izrael

- **2.5.** Rusko, Spojené státy, Evropská unie a OSN, takzvaný blízkovýchodní kvartet, po schůzce v Londýně vyzvaly Izrael, aby zmrazil výstavbu nových židovských osad na západním břehu Jordánu.
- **8.5.** Izraelský premiér **Ehud Olmert** je podezřelý z korupce, jíž se údajně dopustil protizákonným přijetím statisíců dolarů od amerického občana **Mošeho Talanskyho** v době, kdy byl starostou Jeruzaléma a ministrem průmyslu. Oponenti i velká část izraelského tisku na **Ehuda Olmerta** tlačí, aby podal demisi **Ehud Olmert** oznámil, že je připraven odstoupit, bude-li obžalován.
- **10.5.** Izraelský premiér **Ehud Olmert** zopakoval varování, že židovský stát nebude tolerovat jadernou zbraň v rukou Íránu, a vyjádřil naději, že mezinárodní společenství bude s to úspěšně kontrolovat ambice Teheránu v této oblasti.
- **12.5.** Izrael povolil dodávku paliva do pásma Gazy, které kvůli nedostatku paliva pro svou elektrárnu prožilo víkend bez elektřiny. Oznámily to izraelské zdroje s tím, že palivo je určeno nejen pro elektrárnu, ale i pro vozidla.
- **21.5.** Izrael poprvé oficiálně přiznal, že vede prostřednictvím Turecka mírové rozhovory se Sýrií.
- **28.5.** Izraelský ministr obrany **Ehud Barak** vyzval premiéra **Ehuda Olmerta** k odstoupení.

Afganistan

- **3.5.** Spojené státy zvažují vyslat do Afghánistánu dalších 7000 vojáků. Počet amerických vojáků v zemi by tak vzrostl na 40 000, což je zatím nejvíce. Na jihu by měli převzít operace proti sílícímu Tálibánu.
- **8.5.** Předseda vlády **Mirek Topolánek** navštívil české vojáky v Afghánistánu. Mimořádnou zahraniční cestu si vyžádaly okolnosti minulého týdne, kdy zahynul jeden český voják a další utrpěli zranění.

Kuvajt

- **4.5.** Tisíce Kuvajťanů v sobotu demonstrovaly v hlavním městě Kuvajtu proti místním úřadům, které nechaly zadržet několik členů kmene Mutaír. Jde o poslední vlnu nepokojů, jež Kuvajt zasáhla před předčasnými parlamentními volbami.
- **18.5.** Členové Organizace zemí vyvážejících ropu (OPEC) jsou připraveni zvýšit vývoz ropy, pokud si to situace na trhu vyžádá. Na Světovém ekonomickém fóru v egyptském letovisku Šarm aš-Šajch to řekl kuvajtský úřadující ministr ropného průmyslu **Muhammad Ulaim**.

- **29.5.** Kuvajt má novou vládu. Konzervativní islamisté, kteří vyhráli předčasné volby nejsou ale se složením kabinetu spokojeni. Vadí jim mimo jiné fakt, že liberální kruhy zastupují v novém kabinetu dvě ženy, které nenosí islámský šátek.

Libanon

- **7.5.** Libanonci začali na výzvu odborů stávkovat, aby si vynutili zvýšení minimální mzdy. Blokují silnice, včetně té k letišti. Kvůli protestu bude muset být zrušeno nebo zpožděno 32 mezinárodních letů.
- **8.5.** V libanonském Bejrútu pokračovaly střety, v něž se vyhrtila demonstrace proti hospodářské politice vlády. Vyžádaly si nejméně osm mrtvých. OSN i USA vyjádřily nad situací v zemi znepokojení. Obvinily Hizballáh z budování státu ve státě.
- **9.5.** Bojovníci libanonského radikálního hnutí Hizballáh ovládli západní část Bejrútu a donutili ukončit vysílání médií, která patří rodině vůdce protisyrské parlamentní většiny **Saada Harírího**. Vládní koalice to označila za "ozbrojený převrat".
- **15.5.** Libanonská šíitská opoziční strana Hizballáh ukončila protivládní kampaň. Její milice přestaly blokovat silnice, přístavy a letiště. Oznámil to opoziční poslanec **Alí Hasan Chalíl**. Opozice a vláda budou jednat v pátek v Kataru.
- **21.5.** Soupeřící libanonské tábory, vládní prozápadní většina a prosyrská opozice, údajně dosáhly dohody, jež by měla ukončit 18 měsíců trvající politickou krizi v zemi. Podle agentury Reuters došlo k dohodě v katarském Dauhá.
- **28.5.** Libanonský prezident **Michel Sulajmán** jmenoval do funkce předsedy vlády **Fuáda Siniuru**, který tento post zastával v minulých třech letech. Pověřil ho sestavením nového kabinetu, který zemi povede do voleb, plánovaných na příští rok.

Ostatní země regionu

- **14.5.** **Islámská náboženská policie zatkla v saúdskoarabské Mekce šestnáctiletou nigerijskou dívku. Obvinili ji z čarodějnictví, za což jí může hrozit i smrt.**
- **16.5.** Vůdce teroristické sítě Al Kajdy **Usáma bin Ládín** považuje svatou válku za povinnost k osvobození palestinských území. Jeho údajné nejnovější výroky na zvukovém záznamu u příležitosti 60. výročí vzniku Izraele zveřejnila agentura Reuters.

Indie, Čína, JV Asie, Indonésie (David Zrostlík)

Čína

- **4.5.** V Číně v zahájili dalajlamovi vyslanci jednání s čínskými představiteli. Jde o první schůzku po březnových bouřích ve Lhase.
- **6.5.** Čínský prezident **Chu Ťin-tchao** zahájil návštěvu Japonska, během níž se setkal i s císařem **Akihitem** a premiérem **Jasuem Fukudou**. V centru Tokia proti návštěvě protestovalo přes 1000 lidí. Nejvyšší představitelé Číny a Japonska se chtějí scházet každý rok a překonat dlouhé období chladu ve vzájemných vztazích. Řešení sporu o ložiska ropy a zemního plynu na dně Východočínského moře je již v dohledu.
- **9.5.** Už 32 obětí si vyžádala virová epidemie, která před zhruba dvěma měsíci propukla v centrální Číně. Počet nakažených stoupl na bezmála 25 000, což je téměř pětikrát víc než před pěti dny. Poslední obětí byly z provincie Kuang-tung a sousední oblasti Kuang-si.
- **16.5.** Čína kvůli zemětřesení preventivně vyhlásila nejnižší stupeň jaderné pohotovosti kvůli možnému úniku radiace. V postižené oblasti se u města Mien-jang nachází laboratoře pro vývoj nukleárních zbraní, ale žádné jaderné elektrárny. Zaměstnanci byli evakuováni. Čínský premiér **Wen Ťia-pao** oznámil, že počet obětí zemětřesení na jihozápadě Číny už překročil 60 tisíc a bude dál růst. Podle premiéra bude mrtvých pravděpodobně 70 až 80 tisíc nebo více.
- **23.5.** Rusko a Čína společně odsoudily plánovaný protiraketový štít Spojených států ve střední Evropě. Stalo se tak po společném setkání prezidentů Dmitrije Medvěděva a Chu Ťin-tchaoa v Pekingu.

- **28.5.** Amnesty International kritizuje ve své výroční zprávě dodržování lidských práv a svobody slova v Číně. Upozorňuje též na nevhodné zacházení s osobami podezřelými s terorismu v USA a postup vůči opozici v Rusku.
- **29.5.** Čína chce pokračovat ve sbližování s Tchaj-wanem a pozvala jeho zástupce k jednáním o podpoře turismu a zejména zahájení pravidelných letů mezi pevninskou Čínou a ostrovem, na který Peking stále pohlíží jako na vzbouřeneckou provincii.

Nepál

- **26.5.** Nepálská vláda zakázala jakékoli demonstrace před královským palácem i před soukromým domem krále **Gjánéndry** v Káthmándú, aby zabránila násilnostem dva dny před zahájením činnosti nedávno zvoleného Ústavodárného shromáždění.
- **29.5.** Po zrušení monarchie a vyhlášení Nepálu republikou byla z královského paláce v Káthmándú stažena královská vlajka a nahrazena národní vlajkou státu. Král Gjánéndra s rodinou zůstává v paláci, ústavodárné shromáždění mu dalo na odchod 14 dnů.

Indonésie

- **28.5.** Indonésie se rozhodla opustit Organizaci zemí vyvážejících ropu (OPEC), protože již delší dobu není vývozcem ropy a nemá tak pro ni smysl v kartelu nadále zůstat. Členství země v kartelu vyprší v letošním roce.

Pákistán

- **2.5.** Pákistánští soudci z Nejvyššího soudu, které odvolal prezident **Parváz Mušaraf**, se vrátili do funkce 12. května. Uvedl to bývalý pákistánský premiér **Naváz Šaríf**, jehož strana PML-N se dělí o moc s Pákistánskou lidovou stranou zavražděné expremiéry **Bénazír Bhuttové**.
- **8.5.** Pákistán úspěšně vyzkoušel raketu, která je schopna přepravit i jadernou hlavici na vzdálenost 350 kilometrů. Oznámila to pákistánská armáda. Zkouška přišla den poté, co Indie otestovala svou raketu dalekého doletu.
- **12.5.** Strana bývalého pákistánského premiéra **Naváze Šarífa** oznámila, že vystupuje z vládní koalice. Stalo se tak jen tři měsíce po parlamentních volbách, v němž opozice porazila blok prezidenta **Parvíze Mušarafa**.

Barma

- **2.5.** Prezident USA **George Bush** vyhlásil nové sankce proti podnikům, které vlastní nebo kontroluje vojenský režim v Barmě. Cílem sankcí je potrestat barmské generály za represe a za odmítání mezinárodních požadavků.
- **7.5.** Česko o 2,5 miliónu korun navýšilo pomoc Barmě, kde o víkendu zabíjel ničivý cyklon. Celková částka české humanitární pomoci zemi tak nyní dohromady činí pět milionů korun. Cyklon Nergis si podle amerického diplomata v Barmě mohl vyžádat až 100 000 mrtvých. Podle něj bylo v zasažené oblasti zničeno 95 procent budov.
- **9.5.** OSN pozastavila veškerou humanitární pomoc Barmě. Barmská junta totiž zabavila dvě její dodávky potravin. Vojenská vláda už dříve odmítla, aby pomoc rozdělávaly zahraniční humanitární organizace.
- **10.5.** Světový program pro výživu (WFP) obnovil dodávky pomoci do Barmy.
- **14.5.** Novou barmskou ústavu podpořilo v referendu 92,4 procenta Barmánců. Konalo se ve dvou třetinách země. V oblastech postižených cyklónem se uskutečnilo za dva týdny.
- **19.5.** Barma si přeje uspořádat v Rangúnu konferenci dárcovských zemí, aby se usměrnila zahraniční pomoc barmským obyvatelům, kteří přežili cyklon Nargis. Řekl to thajský ministr zahraničí **Nopadon Pattama**.
- **19.5.** Barmská vojenská junta umožní zahraničním humanitárním organizacím vstup do země. Podle Reuters to vyplynulo ze zasedání ministrů zahraničí Sdružení zemí jihovýchodní Asie (ASEAN), kteří jednájí o pomoci pro Barmu po úderu ničivého cyklónu.

ZAHRA NIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

- **20.5.** Světová banka neposkytne žádnou pomoc Barmě postižené cyklonem Nargis. Tamní vojenský režim blokuje práci zahraničních humanitárních organizací v zemi a trvá, že bude sám pomoc přerozdělovat.
- **22.5.** Generální tajemník OSN **Pan Ki-mun** přiletěl do Barmy, aby navštívil iravadskou deltu a další oblasti nejvíce zasažené cyklonem Nargis. **Pan Ki-mun** oznámil, že barmská vládní junta vpustí na své území humanitární pracovníky ze všech cizích zemí bez výjimky.
- **30.5.** Barmská junta je rozladěna, že se svět zavázal k příliš nízké finanční pomoci na obnovu země zasažené cyklónem Nargis. Dárcovské země se zavázaly poskytnout 150 miliónů dolarů, Barma chce 11 miliard.

Vietnam

- **27.5.** Míra inflace ve Vietnamu se v květnu vyšplhala na 25,2 procenta a ocitla se nejvýše za více než deset let. Ceny táhnou vzhůru hlavně drahé potraviny a zvyšující se náklady ve stavebnictví.

Thajsko

- **6.5.** Thajsko opouští plány na vytvoření rýžového kartelu spolu s dalšími zeměmi jihovýchodní Asie. Tento krok by totiž zřejmě ještě zhoršil současnou potravinovou krizi, uvedl thajský šéf diplomacie **Nopadon Pattama**.

Jižní Korea

- **13.5.** Úřady v okolí jihokorejské metropole Soulu se potýkají s dvěma novými ohnisky ptačí chřipky. Nechaly vybit tisíce kusů domácí drůbeže.

Severní Korea

- **16.5.** Spojené státy dodají v příštích 12 měsících do Severní Koreje 500 000 tun potravin. Agentura pro mezinárodní rozvoj, která koordinuje zahraniční pomoc USA, oznámila, že obě země uzavřely i dohodu o kontrole rozdělování pomoci.

Tchaj-wan

- **13.5.** Američan tchajwanského původu **Shen Kuo** se přiznal ke špionáži pro Čínu. Té předával tajné vojenské a další informace, především o dodávkách zbraní z USA do Tchaj-wanu.

Filipíny

- **12.5.** Filipínská prezidentka **Gloria Macapagalová-Arroyová** udělila milost devíti bývalým nižším armádním důstojníkům, kteří byli v dubnu odsouzeni k mnohaletým trestům za neúspěšný pokus o puč. Rozhodnutí oznámila u příležitosti slavnostního jmenování nového velitele filipínské armády.